

ΟΣΟΙ ΖΟΥΝ ΘΑ (ΚΑΤΑ)ΔΙΚΑΣΤΟΥΝ

Στα κεληιά οι δικτάτορες της Λατινικής Αμερικής...

Ο θάνατος του δικτάτορα **Χόρχε Ραφαέλ Βιντέλα** την περασμένη εβδομάδα στο κελί του στην Αργεντινή στέλνει ένα σημαντικό μήνυμα σε ολόκληρη τη Λατινική Αμερική. Ο Βιντέλα πέθανε λίγες ημέρες μετά την καταδίκη του **Εφρέν Ρίος Μοντ** -πρώην δικτάτορα της Γουατεμάλας- σε 80 χρόνια κάθειρξη για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

Κάποια πράγματα που πριν από μία δεκαετία θεωρούνταν αδιανόητα για τη Λατινική Αμερική σήμερα είναι πλέον πραγματικότητα. Η άλλοτε ξεχασμένη ήπειρος την τελευταία δεκαετία έχει πάψει πλέον να αποτελεί την πίσω αυλή των ΗΠΑ, χαράσσει τη δική της πολιτική και αναπτύσσεται ραγδαία. Έχει επιτύχει σωρευτικά ανάπτυξη 80% και η φτώχεια έχει μειωθεί

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typas.com

κατά 30%. Παράλληλα όμως με τα επιτεύγματα στο πεδίο της οικονομίας και της διεθνούς διπλωματίας συντελείται μια σημαντική πρόοδος στο πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων η οποία ξεκίνησε με τις πρώτες αποφάσεις του Παναμερικανικού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΠΔΑΔ).

Όπως σημειώνει ο πρόεδρος του ΠΔΑΔ **Ντιέγκο Γκαρσία Σαγιάν** στην ισπανική εφημερίδα «El País», η πρόοδος συντελέστηκε όχι μόνο γιατί οι αποφάσεις του Δικαστηρίου εφαρμόζονται, αλλά και γιατί αποτελούν οδηγό για τις εθνικές νομοθεσίες των χωρών της περιοχής.

Ενα από τα βασικότερα θέματα που απασχόλησε το Δικαστήριο ήταν τι θα πρέπει να γίνει με τα εγκλήματα που είχαν διαπραχθεί κατά τη διάρκεια δικτατοριών σε όλη την ήπειρο. Μετά από πολλές προσπάθειες και συζητήσεις, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο πολυετής κύκλος του αίματος και της βίας στη Λατινική Αμερική δεν θα έπρεπε να κλείσει απλώς με το γύρισμα της σελίδας της Ιστορίας και τις αμνηστίες που οι πρώην δικτάτορες έδιναν στον εαυτό τους.

Μακρύς κατάλογος

Κάποιοι από τους δικτάτορες των τελευταίων δεκαετιών δολοφονήθηκαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους ή στην εξορία, όπως ο **Ραφαέλ Τρουχίγιο** της Δομινικανής Δημοκρατίας και ο **Αναστάσιο Σομόζα** της

Ο δικτάτορας της Αργεντινής **Χόρχε Ραφαέλ Βιντέλα** (αριστερά) και ο Παραγουανός... ομόλογός του, **Αλφρέντο Στρέσνερ**, ήταν δύο από τους πιο σκληρούς δυνάστες της Λατινικής Αμερικής.

► REUTERS

Σε 80 χρόνια κάθειρξη για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας καταδικάστηκε πρόσφατα ο πρώην δικτάτορας της Γουατεμάλας, **Εφρέν Ρίος Μοντ**.

Παρά το βαρύ κατηγορητήριο, ο **Χιλιανός δικτάτορας Αουγκούστο Πινοσέτ** γλίτωσε τη φυλακή.

Η άλλη οτε ξεχασμένη ήπειρος την τελευταία δεκαετία έχει πάψει πλέον να αποτελέσει την πίσω αυλή των ΗΠΑ

τον ενοχλήσει, αλλά ούτε και να αγγίξει το Σύνταγμα της χώρας, που ο ίδιος ο Πινοσέτ είχε συντάξει κατά την περίοδο της δικτατορίας του.

Εξορία και φυλακή

Ο Βιντέλα και αρκετοί ακόμη πραξικοπηματίες καταδικάστηκαν και οδηγήθηκαν στη φυλακή. Αντίστοιχα, στη Χιλή, μετά το θάνατο του Πινοσέτ, περιπτώσεις καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην περίοδο της δικτατορίας οδηγούνται στη Δικαιοσύνη.

Στη Γουατεμάλα ο Μοντ καταδικάστηκε σε 80 χρόνια κάθειρξη για τη σφαγή αυτοχθόνων τη δεκαετία του 1980, αν και προς το παρόν η φυλάκισή του εκκρεμεί λόγω ανατροπής της απόφασης από το Συνταγματικό Δικαστήριο. Ωστόσο, η υπόθεση έχει πάρει το δρόμο της.

Στην Ουρουγουάη ο δικτάτορας **Χουάν Μαρία Μπορταμπέρρι** πέθανε στη φυλακή, ενώ ο διάδοχός του, **Γκρεγόριο Αλβαρες**, εκτίει τη μακρά ποινή του. Ακόμη, ο **Λουίς Γκαρσία Μέσα**, δικτάτορας της Βολιβίας από το 1980 έως το 1981, έζησε εξόριστος μέχρι το 1994 στη Βραζιλία, από την οποία εκδόθηκε και σήμερα βρίσκεται στη φυλακή.

Εκτελέσεις, δολοφονίες και κλοπές βρεφών

ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΚΑΜΠΗΣ για τη Δικαιοσύνη στη Λατινική Αμερική ήταν το 2005 με την υπόθεση Μπάρριος Αλτος στο Περού. Στη δίκη στο ΠΔΑΔ κρίθηκαν απαράδεκτες οι αιτιάσεις της περουβιανής Δικαιοσύνης, που εμποδίζαν την έρευνα για τη σφαγή 25 πολιτών στην περιοχή Μπάρριος Αλτος του Περού.

Στη δίκη αποδείχθηκε ότι τη σφαγή διέπραξαν παραστρατιωτικοί που θεώρησαν τους πολίτες μέλη της αντάρτικης οργάνωσης Φωτεινό Μονοπάτι. Οι παραστρατιωτικοί δρού-

σαν με τη σύμφωνη γνώμη της τότε κυβέρνησης του **Αλμπέρτο Φουχιμόρι**. Η υπόθεση του Μπάρριος Αλτος αποτέλεσε δεδικασμένο και για αντίστοιχες υποθέσεις στη Βραζιλία και την Ουρουγουάη. Ο Φουχιμόρι σήμερα, αν και ήταν δημοκρατικά εκλεγμένος πρόεδρος, βρίσκεται στη φυλακή, εκτίοντας ποινή κάθειρξης 25 ετών για το Μπάρριος Αλτος και άλλα εγκλήματα.

Στην Αργεντινή το Μπάρριος Αλτος έγινε αφορμή για να ανοίξει ο φάκελος της δικτατορίας Βιντέλα το 2005.

Τότε άρχισαν να έρχονται στο φως εγκλήματα, όπως οι δολοφονίες αντικαθεστωτικών και οι κλοπές βρεφών τα οποία στη συνέχεια δίνονταν για υιοθεσία σε ζευγάρια στρατιωτικών ή φιλικών, πολιτικά, προς τη χούντα. ■

Ποινή 25 ετών εκτίει στις περουβιανές φυλακές ο άλλοτε πανίσχυρος **Αλμπέρτο Φουχιμόρι**.